

Smotra Dalmatinska

Dodatak „Objavitelju Dalmatinskomu“
(La Rassegna Dalmata)

Cijena je na godinu «Objavitelju Dalmatinskomu» i «Smotri Dalmatinskoj» za Austro-Ugarsku Kr. 12.—; samom «Objavitelju Dalmatinskomu» Kr. 6.—; samoj «Smotri Dalmatinskoj» Kr. 8.—; Na polugodište i na tri mjeseca plaća se surazmjerno. Pojedini brojevi stoje 16 para, a zastareni para 99.

Pitanje za predprijavu, uz koja nema dotičnih svota, ne će se ni u kakav obzir uzeti; pitanje za uvrstbe, uz koja nema prilicne preplate, biti će povraćena. — Preplate se šalju poštanskim naputnicama. — Rukopisi se ne vraćaju. — Neplaćena se pisma ne primaju. — Disma i novce treba šaljiti «Uredu Objavitelja Dalmatinskog u Zadru»

IZLAZI SRIJEDOM I SUBOTOM

XII. Bitka na Soči. Ofenziva austro-ugarskih i njemačkih četa.

Zarobljeno 30.000 Talijana.

Izvjestaji austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 25. Službeno se javlja: Talijansko bojište: Dvanaesta bitka na Soči, koja je potekla iz inicijative središnjih vlasti, do smrti vjernih svom savezu, počela je uspješno jučer. U 7 sati izjutra topovske mase započeoše svoj porazni rad. Jedan sat kasnije pješadija se diže na napad u oluji, pod kišom i mećavom. Vrijeme i planina meću čete na tešku kušnju. Neprijatelj se najzilavije bori, ali već o podne talijanska fronta između Rombona i Avče bila je na više mjesta probijena. Dukovnije iz alpskih zemalja zauzeše Flič: njemačke čete uzbise neprijatelja u prvom napadu dalje prema jugu. Visovi na zapadu od Walschbacha i na sjevero istoku od Avče bili su u večer sasvim u savezničkim rukama. U sjevernom dijelu visoravni Bainšica-Sveti Duh, Talijanci su se jučer najžešće odupirali našim napadima. Na brdu S. Gabrijelu i na Kraškoj visoravni lokalna su preduzeća stvorila preduvjete za dalje bojeve. U ovim je područjima artiljerijska vatra porasla s obe strane do velike jačine. Do večera javljeno je preko 10.000 zarobljenika: među njima nalaze se divizijski i brigadski stabovi. Plijen nije moguće ni iz daleka pregledati. Kod vojne skupine feld maršala baruna Conrada topovski bojevi.

Izvjestaji iz stana ratne štampe.

BEČ, 25. Javljuju iz stana ratne štampe: Ofenziva naših i saveznih njemačkih snaga vrlo dobro napreduje, i već je otela veliko zemljište. Broj zarobljenika i oteți ratni materijal raste očevidno.

BEČ, 25. Javljuju iz stana ratne štampe: Talijansko bojište:

Jučer u 7 s. iz jutro počela je dvanaesta bitka na Soči moćnim, neodoljivim napadom na talijanske linije. U vjernom društvu sa njemačkim četama, koje su sada prvi put imale prigodu, da se bore sa vjerolomnim nekadašnjim saveznikom, naša u ratu iskušana pješadija nadvojvode Eugena zagoni se, poslije jednosatne porazne vatre naše artiljerije, a unatoč mećave i pljuska, protiv bojničkih pozicija talijanskih, koje su, radom od više mjeseci i s obzirom na neprekidnu opasnost da budu napadnute, vrlo majstorski izgrađene. Ofenziva je naišla na pažljivo protivnika, kojemu bje žurno naređeno, da ni po koju cijenu ne uzmakne niti jedan korak sa krvavo plaćenih položaja. Ovakvo se razmahao ljut boj iz bliza, koji je na više mjesta potrajao puna četiri sata. Oko podne fronta talijanske vojske bi probijena na više mjesta između Rombona, koji se diže blizu primorskog

ruške zemaljske granice, i Avče, koja leži 10 kilometara na jugo istoku od Tolmina. Dukovnije iz austrijskih alpskih zemalja otele su na jurističko neprijateljske pozicije na Rombonu i u nizini Fliča pak sada napreduju na desnoj obali Soče dalje prema jugu zapadu. Više na jugu neprijatelj je morao napustiti svoje streljačke rovove pred navalom Nijemaca. Sa planine na sjevero zapadu od Krna moćni zagon prode dalje prema jugu zapadu. Ljut se boj zametnu radi glavnih visova na zapadu i jugo zapadu od okuke Soče, ali i tamo uspije našima da neosporno pobijede. Walschschanski visovi u našim su rukama. I kod Avče Talijanci izgubiše visove koji vladaju nad dolinom. Bojevi na visoravni Bainšica-Sveti Duh, koja se odavle proteže prema jugu, još nijesu dovršeni. U ovom kraju, u koji su se dovele velike mase najboljeg talijanskog topovskog materijala, i gdje je pučalište svakog čarčadžije, s obzirom na neprekidne bojeve, tehnički savršeno izgrađeno, napadačev je zadatak bio vrlo otežavan, tim više što su talijanske puške i topovi sa očajnom žestinom djelovali. Ali i ovdje uspije osvojiti nekoliko komada opkopa i iznijeti zarobljenika i plijena. Zato bojevi napreduju i ovdje povoljno. Zarobljenici se iznose u dugim kolonama duž sve fronte; među njima se nalaze i stabovi četnih divizija i pješadijskih brigada. Veliki plijen, u kojemu je veliki broj osobito teškog topovskog materijala, pregledaće se tek kasnije.

BEČ, 26. Javljuju iz stana ratne štampe: Dogadjaji na jugo zapadnoj fronti napreduju uspješno, i na visoravni Bainšica-Sveti Duh neprijateljska se fronta drobi. Same jedna naša divizija otele je neprijatelju 70 topova. Broj je zarobljenika danas vrlo velik i raste neprestano.

Ostali izvještaji austr. ugarskog i njemačkog glavnog stana od 24. i 25. oktobra nalaze se u «Objavitelju Dalmatinskomu».

CAREVINSKO VIJEĆE. ZASTUPNIČKA KUĆA.

BEČ, 26. Za današnje sjednice Zastupničke Kuće ustao je predsjednik Gross i rekao: «Sa iskrenom radošću mogu da visokoj kući javim, kako je naša divna vojska sa našim slavnim saveznikom postigla velikih uspjeha na južnom bojištu (Zivahno odobravanje i pljeskanje). 30.000 zarobljenika, 300 topova, nepregledno

bljenici sastaju svaki put, kad Gretchen može da izbjegne majčinu pažnju, ma i za časak. Požuđa i strast prevršila je u Faustovu srca svaku mjeru, i on se usuguje da zamoli Gretchen da ga noću primi u svoju sobicu. Vara i sebe samoga, kad obećaje svečano, da ne će upotrijebiti tu zgodu da zaveđe djevojku. (Mefistofeles, kojemu je poznato, kako kuha i vrije u Faustovoj duši, ruga se njegovim riječima. Gretchen rado pristaje da ispuni Faustovu želju, jer i ona čezne za tim. S druge strane ne vidi u tome nikakvu drugu opasnost za sebe, nego onu da bi je majka, koja spava u bližnjoj sobi, lako mogla zateći sa oraganom. Kad joj pak Faust pruža gostaricu, govoreći, da će samo tri kapljice oboriti majku u tvrđi san, pristaje sramežljivo ali rado na njegovu molbu. Kako je žarka njena ljubav, priznaje ona sama, kad veli:

Pogledim li te, diko, samo ja,
To ne znam, šta me k tebi vuče sve;
Toliko sam već za te učinila,
Da nisi mi skoro ne preostaje.

Gretchen je pala! Postala je žrtvom Mefistofelesove paklene spletke i Faustove divlje požude. Da će do toga doći, mogli smo lako naslutiti i bez onih porugljivih riječi zlobnoga Mefistofelasa. Teško je bilo i samo pomisliti, da će Faust obuzdati svoju strast toliko, da ne posegne za djevojkom. Ljubav Faustova bila je brutalna strast, kojoj je nevinno čedo palo kao žrtva. — Kad se Gretchen nešto kasnije sastala na studencu sa Savicom, i ta joj pripovijedala nekim zadovoljstvom, kako je njena ponosita i ohola drugarica Varvarica pala. Gretchen je žali, jer po sebi zna, što se dogodilo. Idući sa studenca kući, zastavlja se pred ikonom Majke Božje, koja se nalazila u šupljini zida, te molí žarko

GRETCHEN I FAUST u Goethe-ovoj tragediji „Faust“.

Prof. W. bar. Ljubibratić.
(Svršetak).

Sad, kad je put utri, vodi nas pjesnik u Martin perivoj, gdje skupa šetaju Marta i Mefistofeles, Faust i Gretchen. Djevojčina se duša otkriva Faustu u cijeloj svojoj čistoći i nevinosti, te se čuđom čudi, kako razborit čovjek, koji je toliko propustovao, toliko svijeta vidio, može naći zabave u razgovoru s prostom djevojkom, koja jedva da poznaje glavnu ulicu svojeg rodnog mjesta, jer su njene šetnje, njena izlaženja bila jedino od kuće do crkve i opet do kuće. Naprotiv Marta upotrebljava sve svoje sile da Mefistofelasa ulovi u svoje mreže, koji je surov od sebe odbija, samo da se nje oslobodi. Faust je meglutim stiekao potpuno povjerenje nevine Gretchen, sasvim je zavladao njenim srcem. Njegove vatrene i strastvene riječi upaljuju i u njenu srca, prije tako mirnom, plamen ljubavi i strasti, da mu se ne može više oprijeti. Kad je Faust na grudbi prvi i strastveno u lice poljubi, ona postade za uvijek njegova. To, povrativši se kući, očituje u onim koli krasnim toli prošlim i nježnim stihovima:

Srce mi se steže:
Mira nemam ja;
Ah naći ga neću
Nikad, nikada.
Nije l' on uza me,
Grob je meni stan,
Cio svijet je meni
Mirzak, otužan.

I evo nas opet u Martinovoj bašti. Tu se zalju-

mnoštvo ratnog materijala. (Iznova burno odobravanje i pljeskanje). Velika briga za našu luku Trst nestala je, Nada u skorí časni mir raste. (Zivahno povlađivanje i pljeskanje). Neka saveznim vojskama bude uspjeh vjeran; neka odnesu pobjedu za pobjedom. Cesar Karlo I. i njegova slavna vojska živilii!

Kuća prihvati oduševljeno trokratni poklič.

U odboru za proračun.

BEČ, 24. Predračunski odbor vijećao je o prijedlogu Kraffa, da se pozove ministar izvanjskih posala Czernin. Slovenac Korošec predlaže, da se pozove i zajednički ministar financija Burian, koji bi imao da objasni prilike u Bosni i Hercegovini. Odbor je odlučio da odnosno rezoluciju glasuje u petak. Zatim je počeo raspravu državnog predračuna.

Naredna je sjednica sutra.

Došto je iscrpljen dnevni red, predsjednik izjavljuje, da je stigla vijest, koja će jamačno pobuditi veliku radost. Vijest glasi: General barun Valdstätten javlja: Austro ugarske i njemačke čete preduzele su jutros ofenzivu na gornjoj Soči. Do dosadašnjim vijestima operacije teku povoljno. Neprijateljske prve linije na više mjesta zauzete. Dosad se iznijelo nekih 6000 zarobljenika. (Burno, odugo povlađivanje i pljeskanje). Predsjednik dodaje: Kuća prima ovu vijest sa pravim patriotskim oduševljenjem na znanje. Bog blagoslovi naše zastave i unaprijed, Bog dao da pobijede i tog neprijatelja. (Iznovično burno odobravanje i pljeskanje).

Parlamentarne vijesti.

BEČ, 25. Sve njemačke nacionalne stranke odlučile su da, radi zajedničkog postupanja u svim parlamentarnim poslovima, obrazuju jedan upravni odbor, koji bi se sastojao od njihovih predstavnika. Predsjedniku Zastupničke Kuće Grossu izraženo je neprekidno puno povjerenje u ime svih stranaka što su zastupane u odboru.

Odbor za ratno gazdinstvo Zastupničke Kuće odlučio je, da će s pristajanjem primiti na znanje naredbu, koja će skoro izaći, o prijavi i zaporu imetka neprijateljskih državljana, koji se nalazi u Austriji i o prijavi imetka austrijskih državljana, koji se nalaze u neprijateljskom inostranstvu.

U Gospodskoj Kući.

BEČ, 24. U Gospodskoj Kući Vuković je predložio, neka vlada, kao što je u njemačkom Reichstagu glasovan zakon o popravljanju ratnih šteta što ih je trgovačka mornarica u svjetskom ratu pretrpjela, prikaže zakonsku osnovu o uspostavljanju austrijske trgovačke mornarice.

BEČ 25. Gospodska je Kuća otrsila u drugom čitanju rezoluciju Zastupničke Kuće o zaštiti ratnih pribjeglica sa preinakom u § 9, po kojemu je vlada ovlaštena, da u slučajevima vjrednim osobitog obzira, naknadno doznači siromašnim pribjeglicama, koji dosad nijesu uživali državne pomoći, opskrbni iznos.

Kraljicu milosti, da joj se smiluje i da pogleda na njenu ogromnu bol.

Doč je. Na ulici pred Gretcheninim vratima stoji joj brat Valentin zamišljen. Mila sestra bijaše mu ponos i dika, dok je nevinost resila njenu dušu. A sada? Sada trepti i blijedi na samu pomisao, da čuje koju riječ o svojoj sestri. Eto povratio se s vojske da smake zavođioca svoje sestre, pak onda da za uvijek zaklopi svoje oči. — Dok je tako turban i žalostan stajao pred vratima svoje kuće, došuljaju se Faust i Mefistofeles. Čim ih Valentin spazi, nasrne na Mefistofelasa, koji je pjevao uz citru, razbije mu citru i htjede da mu raskoli glavu. Mefistofeles, eđa u još veću nevolju obori Fausta, upravi njegov mač u Valentinovo srce, koj se sruši na zemlju smrtno ranjen. Čim je Valentin pao, vrug odvede Fausta od tog kobnog mjesta. Faust je sasvim poražen: zaveo nevinu djevojku, ubio joj brata i svojim naptikom svalio u grob staru joj majku.

Valentin, smrtno ranjen, ima još toliko snage, da iznese grijeh svoje sestre pred narod, te se sakupio na vik i zapomagane žena i upoznao u ranjeniku Gretchenina brata. Valentin ima još snage da, bez obzira na sestrično kajanje i skrušenje, opiše njen budućí život kao javne bludnice. Nazivlje Martu bezobraznom svođničkom, koja svojim neumjesnim upletanjem kuša da umiri razjarenoga brata i da ga sjeti na njegovu skorašnju smrt. Gretchen, teško iskušana zlopatnica, nema riječi da se obrani od brata, ona mukom muči, i ako joj srce puca. Na posljednje ukore brata koji umire pada polumrtva na tle, te tako ne čuje njegovu najtežu optužbu:

Ta kad si skizla u taj kobni par,
Najteži dala si mi ti ubar!

Za rasprave izjavio je ministar unutrašnjih posala Toggenburg, da će se vlada izdašno i dobrohotno posluživati tim ovlaštenjem. Drimljeni su zatim u drugom i trećem čitanju zaglavci Zastupničke Kuće o osiguranju rudničara protiv nezgoda, o promjenama u zakonu o osiguranju bolesnika, zatim o preinakama §§ 94 i 121 obrtničkog reda. Naredna sjednica sutra; na dnevnom redu porez na ratnu dobit.

Cesareva hvala voga njemačkih stranaka i kršćanskih socijalaca.

BEČ, 24. Ministar predsjednik Seidler izrazio je voga njemačkih stranaka i kršćanskim socijalcima po nalogu Cesarevu najtopliju zahvalnost za njihovo lojalno, patriotsko držanje, kad su odobrili privremeni predračun i ratne kredite.

U ugarskoj zastupničkoj kući.

BUDIMPEŠTA, 26. Zastupnička je Kuća primila jednoglasno na drugom čitanju osnovu o indempnitetu. Naredna je sjednica sutra.

Njemački zračni napad u Engleskoj.

LONDON, 24. Službeno: Za zračnog napada u petak ubijene su svega 34 osobe, a ranjeno ih je 66. Jedan je razbijač potonuo uslijed sukoba; dva oficira 21 momak spašeni su. Domoćna krstarica «Orasna» od 12.917 tona torpedovana je dana 19 oktobra te potonula; ljudskih žrtava nije bilo.

O tobožnjem njemačkom miru na troškove Rusije.

PETROGRAD, 26. Vijest Agencije. Novinarima, koji su upitali ministra izvanjskih posala upogled glasova o čestim pokušajima Njemačke da zametne sa saveznicima pregovore, koji bi smjerali na mir na troškove Rusije, izjavio je Tereščenko, da će on u sjednici privremenog vijeća republike točno iznijeti sva pitanja izvanjske politike. Njemačka je doista preduzela korake, kojima je pokazala sklonost da među saveznicima stvori razdor. Ministar je pak objasnio tešku situaciju Njemačke, koja se boji novog zimskog ratovanja.

Na ove izjave Wolff Bureau opazila: Tereščenkove tvrdnje o posebnom miru, što bi ga Njemačka namjeravala sklopiti na troškove Rusije, kako sa nadležne strane doznajemo, sasvim su neosnovane.

Ruski poglavica generalnog štaba o prilikama u vojsci.

PETROGRAD, 26. Obrambeno povjerenstvo, koje je prethodni parlament jučer žurno izabrao, držalo je tajnu sjednicu, u kojoj je poglavica generalnog štaba izvjestio o prilikama u vojsci.

Bratova smrt i njegovog prokletstva početak je onih gorkih nevolja, te čekaju Gretchen, dok u bijedi, plaču i tuzi ne nagje milosti kod Onoga, koji opet vraća svoju ljubav grješniku skrušeno pokajanom. U stonoj smo crkvi. Služba se božja obavlja uz orgulje i pojanje. Megju sakupljenim narodom nalazi se i Gretchen; njen zao duh iza nje. Ovaj joj predbacuje izgublenu nevinost, majčinu smrt i bratovo umorstvo. Napomene na ove žalosne dogadjaje tako lište Gretchen, da ne može da molí. Njena uzbuđenost, njena uzrujanost postaje još veća, kada iznenada osjeiti, da joj se plod griješne ljubavi miče ispod srca. U to zaori pjesma:

Dies irae, dies illa.

Sadržaj pojedinih strofa ove veličanstvene turobne pjesme, predbacivanja i prekoravanja zloga duha, koga Gretchen, ne vidi, ali mu riječi razabire jasno i u pjevanju, tako je nevolju zabunise, da joj se čini, e će se zidovi crkve srušiti na nju. A kad hor ponovi one strahotne stihove, s kojih jeza hvata i pravednika:

Quid sum miser tunc dicturus?
Quem patronum rogaturus?
Cum vix justus sit securus?

padne nevoljnica u nesvijest. Od Mefistofelasa doznaje meglutim Faust, da je Gretchen porodila čedo, da se je potcalca dugo po svijetu, da je u zldvojnosti zadavila svoje dijete, da se nalazi u tamnici, osugjena da umre kao grješnica i ubojica. Te vijesti obezbrane Fausta, koji u jarošći i boli prekorava vraga s njegove zlobe i opakosti, te od njega silom traži da ga odvede u tamnicu, da mu pomogne izbaviti nesretnicu. Mefistofeles se ruga nemoćnom bijesu i očaju Fausta, draži ga, spočitavajući mu, da je on zaveo, i tako

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 25. Vojni izvještaj, 24. oktobra.

Maćedonska fronta:

Artiljerijski boj izmeggju protivnika i naših četa u Maćedoniji.

Fronta u Dobrudži:

Zbog engleskog napredovanja prema Kisilrobatu naše su se prednje čete povukle na sjevernu obalu Dijale.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 25. Generalni štab, 24. oktobra.

Maćedonska fronta:

Na vijencu Mokre Planine, zapadno od Ohridskog jezera artiljerijska vatra, koja je na istoku od Vardara i na jugu od Doirana bila nešto življa. Vatra se nastavljala, unatoč kiši, sa nesmanjenom snagom. Oslabiji neprijateljski napad na jugu od Doirana bi vatrom odbijen.

Fronta u Dobrudži:

Slaba borbena djelatnost.

Metež u Rusiji.

Otvorenje predparlamenta u Rusiji.

Petrograd, 21. Kod otvorenja predparlamenta istakao je Kerenski u svome govoru, da su vlada i predparlament postavljani pred dvije veoma teške zadatke a to su: obrana zemlje i uspostava bojne snage i sposobnosti vojske. U daljem svome govoru Kerenski je pohvalio hrabro držanje ruskih mornara a požalio je, da istom pohvalom ne može da govori i o vojsci, koja je krivinom stare vlade, nastalom preobrazbom naroda i kroz zločinačku propagandu, izgubila svoju otpornu snagu.

Što se tiče spoljašnje politike, Kerenski je najavio, da će vlada poslati odaslanstvo svoje u Pariz, a isto tako da će onamo poći zastupnici ruske demokracije. Odaslanstva će jasno i bistro objasniti držanje ruske vlade. Napokon je zamolio potporu svih političkih stranaka i svih slojeva pučanstva, a osobito što se tiče opskrbe vojske, jer to pitanje postaje sve više opasnim.

Iza kako je govorila gospođa Breškovska, izabran je predsjedateljem Aksentijev. Na to je uzeo riječ boljševik, pročelnik vijeća petrogradskog radničkog i vojničkog vijeća Trocki, te je žestoko napao na vladu, koja radi bez odgovornosti, pa je žigosao i one građanske elemente, koji su svojim djelanjem izazvali ustanak seljaka, a to je dovelo do opće smutnje. Boljševiki ne mogu složno raditi ni sa vladom ni sa predparlamentom. On ostavlja predparlamentu da radnicima, vojnicima i seljacima kaže, da je Petrograd, revolucija i narod u pogibelji. Iza ovih riječi izigloše boljševiki iz dvorane ključici: da živi častni demokratski mir!

Preseljenje ruske vlade u Moskvu.

Javlja u Stockholm, 24. Prema petrogradskoj vijesti «Sjevero-južne korespondencije» bombardovali su zepelini obalu Riškoga zatona i finsku obalu. «Novo Vremja» nazirjeva u preseljenju vlade u Moskvu opasnost po revoluciju, koja ima u Petrogradu svoju najjaču potporu. Boljševici šalju u provizorni parlament Lenjina, Kamenova i Raskolnikova, a za Kronstad zastavnika Krilenka.

Opet direktorij u Rusiji.

Javlja u Kopenhagenu, 24. Petrogradski izvještaj veli, da će se provizorni parlament sastojati od dvije trećine iz socijalista i demokrata a u jednu trećinu iz gregjana, među kojima imaju kadeti većinu. Provizorna vlada snuje opet direktorij od pet članova, kome bi pripadali i ministarski predsjednik Kerenski i ministar rata Versovski. Ovaj bi direktorij imao, regbi, posve specijalni djelokrug. U osobito važnim slučajevima smio bi taj direktorij samostalno odlučivati ne pitajući provizornoga kabineta ili parlamenta. Većina članova radničkoga i vojničkoga vijeća pobija megjutim tu osnovu, jer u njoj nazirjeva zakrabuljenu diktaturu.

Izjava poglavice ruskog glavnog stana.

Javlja u Petrogradu, 24. Poglavica glavnoga stozera general Dukonjin prispio je ovamo, da učestvuje kod tajne sjednice provizornoga parlamenta, koja je urečena za sutra. Pred nekim je izvjestiteljem izjavio Dukonjin, da iskrcavanje Nijemaca u Werderu ima po svoj prilici tu svrhu, da zaštiti od protivnika zaposjednute otoke u Riškom

upropastio nevinu djevojku. Faust zna dobro da je njegova strast, njegova divlja požuda oborila u bijedu i nevolju nesretno ono djevojče, te tako nema riječi da odbije poruge zlobnoga Mefistofelesa. Ovaj, da ne dovede Fausta do zdojnosti, obećava mu, da će pokušati da izbavi Gretchen.

Kad je Faust prispio na vrata tamnice s ključevima koje je njegov drug uzeo zaspalom čuvaru, zauzvavi se kao okamenjen: iz tamnice prodiraše pjevanje mahnite ženske. To bijaše nevoljna Gretchen. Jedva nekako uzmgone Faust da otvori vrata. Stupivši u tamnicu grozan mu se prizor prikaže: na kukavnoj postelji valjala se nemirno Gretchen, okovana teškim lancima. U ludilu svome, misli ona, da su krvnici došli da je ubiju, otimlje se, napokon se predaje moleći samo, da joj dozvole da zaodji lije: Tada joj preleti glavom misao, da nema više kod sebe djeteta i udari u gorki plač, te stade buncati, da su joj opaki ljudi oteli djeteta, e da je tako okrive, da ga je smaknula. Pred ovakovom boli Faust stoji zapanjen i okamenjen: viđi posljedice svojega grdnoga čina i nijemo motri jačno djevojče, žrtvu svoje opakosti. Gretchen se megjutim nešto smirila, te mirnije stade da opisuje svoju nevoljnu sudbinu. Osobito jasno izbija njena žarka ljubav prema Faustu, kad nastoji da ga ispriča i baca svu svoju nevolju na svoju mladost i ljepotu i svoje neiskustvo.

Faust kuša da otvori njene verige, ali ona, netom je dotaknuo, odmah ga zaklinje i moli, da je ne hvata čvrsto, jer da mu nije ništa zla učinila. Kao rastaljeno olovo padaju ove riječi na Faustovu dušu, jer je svijestan, da je on uzrok cijeloj bijedi

zalivu. Dukonjin dodu, da se prema njegovom nazoru do premaljeća nemaju očekivati nikakve daljne ozbiljne operacije na potonjim frontama.

Rad srpske vlade u Solunu.

«Neue Zürcher Zeitung» javlja iz Soluna: Nakon boravka od deset dana srpski se je ministarski predsjednik Pašić povratio iz Soluna na Krf. Tečajem brojnih ministarskih vijeća, koja su se obdržavala pod predsjedanjem regenta i nasljednika prijestolja Aleksandra, podao je ministar predsjednik Pašić detaljni izvještaj o svojem putu po Evropi, te o dočeku u Rimu i Londonu. O sadržini se tih konferencija ništa ne može saznati. U političkim srpskim krugovima vlada mišljenje, da je ministarski predsjednik prigodom svojih konferencija konstatovao mogućnost sporazuma izmeggju Italije i Srbije. Srpski organ u Ženevi «La Serbie» piše: Srbija je pripravna da napusti sadanjju svoju demokratsku konstituciju, pošto je uvjerena, da će ustanovna skupština srpsko-hrvatsko-slovenskoga naroda biti puna istoga demokratskoga duha, te da će dati našoj budućoj državi slobodnu konstituciju na temelju krfske deklaracije. Jedinstvo države te apsolutna jednakost sviju — to su poglavite misli ovoga narcta, a u okviru zajedničke države ostavit će se široko otvorena vrata decentralizaciji sviju ovih dijelova javnoga života, koji ne diraju direktno u mehanizam države kao takove.

Papa i pitanje razoružanja.

«Osservatore Romano» objelodanio je zadnjih dana niz članaka, koji se mogu smatrati razjašnjenjem k Papinim posredničkim predlozima. O razoružanju piše vatikansko glasilo, da je za to prva pretpostavka da se dokine opća vojna dužnost. Dosta je da bude svugdje vojska dobrovoljaca, i ta će moći da uzdrži mir i red u nutrini, dočim ne će nigda toliki opseg zauzeti, da bi nakon gorlikih iskustava svjetskoga rata ugrozila internacionalni mir. Dokinuće opće vojne dužnosti jest sasvim nuždan preduvjet za razoružanje. Dok goleme vojske od više milijuna stoje jedna proti drugoj ili bar mogu da budu u kratko vrijeme mobilizirane, trajno postoji pogibelj rata kao prijetelja oluja nad narodima i državama. Samo odstranjenje ovoga bližnjega uzroka može da i rat digne sa svijeta. Dakako da bi i sistem dobrovoljački u stalnim prilikama mogao postati klicom nepouzdanja i mržnje među narodima, kao n. pr. kad bi se u jednoj zemlji prijavilo triput više rekruta nego li u susjednoj zemlji. Nu u Papinoj su noti predviđene proti svakoj državi, koja bi prva pograbila mač ili bi se otimala mirovnom sudu, teko oštre i opsežne mjere, da i ipak pri dobrovoljačkom sistemu izgleda isključenom svaka ratna pogibelj.

Kao daljno jamstvo za internacionalni mir «Osservatore Romano» postavlja zahtjev, da bude zakonom utanačeno u svim zemljama, da ratni navještaj može uslijediti jedino uz odobrenje parlamenta. A uz neke okolnosti dapače samo, kad se narod sam plebiscitom za to izjavi. Nakon tužnih doživljaja sadašnjega klanja među narodima time bi za dugo vremena postalo nemogućim krvavo obračunavanje kod naroda. Takogjer i pravo sklapanja mira moralo bi biti više nego li dosle repušeno parlamentu ili još bolje referendumu naroda. Kako je poznato, slične je nazore o ratnom navještaju izrazio i graf Czernin. Ovo stanovište Papina lista nije ni u kakvom savezu sa pitanjem o državnoj reformi, o monarhičnom ili republikanskom državnom ustroju. Nu zahtjev je pravde i pravičnosti, a istodobno jedna od prvih nauka ovoga rata, da se nstrou ne smije uskratiti stanovita mjera utjecaja u onim odlukama, koje mu nameću bezbrojne žrtve. I zato je «Osservatore Romano» kao i u početku talijanskoga rata, tako i kasnije pa i sad uvijek naglasivao prava parlamenta.

Naši Dopisi

Blato (na Korčuli), 19. oktobra.

Doznato je, kako je sve to teže življenje u ovo ratno doba, osobito kod nas na otocima. Amošnji se narod bio naučio kroz mirno vrijeme, baviti se većinom samo lozom, a sve druge životne namirnice dobavljao je izvana. Sada ne dotiče ni

ove jadicke. Ali još ga više boli, što ga Gretchen ne prepoznaje, a da ga još uvijek smatra dželatolom poslatim da je smakne. Tek zdojnoj Faustov poklik: Gretchen, Gretchen, trže je za čas iz ludila; te ona skoči hitro k njemu da ga zagrlji. U to padaše s njenih ruku verige. Zveket joj gvozdja povraća svijest, da je u tamnici i osuđena na smrt. Da se oslobodi te strašne misli, grli Fausta, cjeliva ga, tuži se, da je njegova ljubav ohlađnjela. Faust je tješji, hoće da je izvede iz tamnice, ali Gretchen ne će da zapusti to mjesto, nego bunca o svojoj nesreći, o smrti svoje majke, brata, nevinog djeteta. Faust, zdojjan, ne zna što da čini. U to se pojavljuje Mefistofeles, potičući Fausta da se žuri, jer da će inače biti prekasno.

U to se porodi reakcija u Gretcheninoj duši. Osvaja je uvjerenje, da, premda će izgubiti milagljahni život i svoga dragoga, ne smije zapustiti to mjesto, jer je zaslužila kaznu. Milost božja, koja griesniku pokajniku širom otvara svoja vrata, primiče i nju, radi onoga što je pretrpjela, oprostiće joj što je sagriješila. U tome se uvjerenju obraća Bogu govoreći:

Tvoja sam. Oče, ti me izbavi!
Vi angeli, Vi čete blažene,
Sačuvajte, okružte me!

Na to padne u nesvijest. Mefistofeles, vodeći silom Fausta, zlobno zaviče: «Osugljena je», a s neba se začuje glas: «I spasena je.» Već daleko od vrata tamnice Faust čuje slabo posljednje Gretchenine riječi: «Henriče, Henriče», u kojima se odražuje sva sila njene ljubavi.

onima koji su prije nama devali, pa onda mi ostajemo na prazno. Ove je godine opet suša neobična stisnula zemlju, pa težak, i da se je htio zauzeti da posije štogod, nije mogao, jer bi se bez koristi mučio i bacao sjeme u ništa.

Nadamo se, da ćemo imati kakve pomoći od ribanja, ali kroz ljetno ribanje, loviti sa svijetom, bilo zabranjeno i tako ne imadosmo mnogo koristi.

Sada bi možda bilo štogod lovnije, ali opet dolazi ta neprilika, da su mnoge mreže pokvarene, a i dnevno se troše, te bi trebale popravka, a za potrebiti popravak nema konca. Tu bi trebalo sada da dogje u pomoć i naša pomorska vlast, te da nastoji dobiti za naše ribare potrebiti konac.

Na sastanku amošnjih ribara, gdje se je raspravljalo, kako će se bolje urediti ribanje, svi su se potužili na pomanjkanje konca. Na to se je hvalevrijedno obvezao gosp. Ivo Bosnić-Bruk da će on uložiti za dobavu potrebitog konca i ostalog potrebitog za ribanje 50—100 hiljada kruna bez i najmanje dobiti, samo da mu se naznači mjesto, gdje će moći dobiti potrebito. Tom svojom obvezom pokazao je, da želi na koji mu drago način doći u susret svojim sumješćanima u ovo teško ratno doba.

Uspje li dobiti konac, nada je, da ćemo imati dosta koristi od ribanja; ne uspije, onda neznamo čim ćemo se hraniti. Blačanin.

DALMATINSKE VIJESTI

N. P. gosp. Namjesnik prof Attems krenuo je danas put Spljeta u službene svrhe.

Zemaljski gospodarski savjet

sastao se je po treći put na vijećanje dneva 22 i 23 ovog mjeseca. Sjednice su se držale kod c. k. namjesništva pod predsjedanjem N. P. gosp. namjesnika grofa Attemsa. Od redovnih članova savjeta prisustvovala su ova gospođa: odaslanici zađarske trg. i obrt. komore kar. savjetnik Mazzocco i veleposjednik Medovich, veletržac Calussi, veleč. Don Lukić iz Zemunika i član splitske trg. i obrt. komore Vuletić. Za raspravljanja nekijeh pitanja bili su naročito pozvani od zem. gospodarskog vijeća predsjednik conte Borelli i potpredsjednik Dr. Medini, od zađarskoga saveza potpredsjednik Marušić, ravnatelj Antičević, i vještak za uljarstvo Cetinić, suviše predsjednik uređa za ispitivanje cijena namjes. savjetnik conte Viscovich, nadzornik za prehranu Dr. Bandl, viši povjerenik fin. straže Moričić i predsjednik uljarske zadruge u Murteru. Od strane namjesništva bijahu kao izvjestitelji Bulić, Bogdanović i Bošnjak.

Na ovim je sjednicama zemaljski gospodarski savjet: saslušavši izvještaj o uzrocima i rezultatu lanjske revkizicije ulja, na odnosno pitanje namjesništva je jednozlasno odgovorio, da je potrebno, da se i ove godine ulje rekuririra, a to — uz male preinake — prema osnovi, koju je u tu svrhu izradilo namjesništvo;

složio se s namjesništvom u osnovi, prema kojoj se Dalmatinska opskrbna poslovnicu u Beču ima pretvoriti u društvo s ograničenim jamčenjem, kome će članovi biti okružne opskrbne poslovnicke, te aprovizacije gradova Split i Zađar;

preporučio namjesništvu, da preuzme shodne mogućne mjere da bi se sprječila velika kragja hrane po parobrodima i obalama;

saslušao saopćenja namjesništva u pogledu revkizicije slanijh srgjela, te dolaska pričuvne krušne hrane i dođataka ovoj hrani.

O načinu provedbe revkizicije slanijh srgjela bila je javnost već obaviještena u ovome listu; što se tiče pričuvne krušne hrane, ona je dođušee zbog obustavljenja prometa na južnoj željeznici zakasnila, ali ima nade, da će u najskorije vrijeme stići sva obećana količina; dođaci pak krušnoj hrani već su počeli stizati, te se dijele, pri čem se najviše uzimaju u obzir pučke i ratne kuhinije, bolnice, internati za učeću mladež i najoskudniji slojevi pučanstva.

Najzad je zem. gospodarski savjet na želju gosp. namjesnika izabrao iz svoje sredine povjerenstvo, koje će krenuti na Rijeku, da u ime javnosti ispita poslovanje ondješnje poslovnicke dalmat. podružnice ratnog žitnog zavoda.

U političkoj službi.

Ministar unutrašnjih posla odredio je uspostavljanje u aktivnu državnu službu namjesništvenog savjetnika u m. dr. r. Frana Madiraze i povjerio mu upravljanje kotarskog poglavarstva u Kninu.

Imenovanje.

Ministar trgovine imenovao je privremene gragjevne pristave ing. Adalberta Slobodu i Huga Kaučiča gragjevnim pristavima Pomorske Vlade u X. razredu čina.

Za 7. ratni zajam.

Primamo iz Beča: Do malo sedmica stupit će opet austrijska finacijska uprava pozivom na državljanje za potpisivanje 7. ratnog zajma. Za sedmi put imat će narodi naše monarhije prigodu, da odluče, od kolike je potrebe jačati naše vojničke operacije opskrbom potrebitih srestava za uspješno vjengnje rata. U ovom velikom evropskom ratu naroda strategički položaj središnjih vlasti postao je nadmašitiji prama onome Entente. A ono što je zadnjih dana mornarica našeg njemačkoga saveznika izvela zauzećem Rige, prosuguje se i kod samih neprijatelja, kao uspjeh neprispodobivo sjajne vještine vjengnja rata. Požrtvovnost njemačkoga naroda u spremnosti opskrbe vojnog vodstva potrebitim sredstvima prigodom potpisivanja 7. ratnog zajma, omogućila je ovaj uspjeh. I mi u Austriji imadosmo razloga da u ovom pogledu slijedimo primjer njemačkoga naroda. Ako se uzme u obzir, da austrijska finacijska uprava, kako što je to rečeno na usta ministra finacijski pl. Wimmera, po svaki način hoće «da posjednici ratnog zajma u ovoj državi ne progju gore od posjednika drugih vrednota», onda može ova izjava služiti kao poticaj za nabavu

onoliko ratnog zajma kolikogod je moguće, jer na taj način svaki, koji hoće da uložii svoje prištednje dobro i sigurno, nalazi u ratnom zajmu najbolju uporabu. S toga se može već danas prećeti, da će 7. ratni zajam imati dobar uspjeh.

Kod Poljođjelske učionice i kušanonice u Spljetu.

Na 15. januara 1918 počimlje kod c. k. poljođjelske učionice i kušanonice u Splitu, jednogodišnje poučavanje poljođjelstva. Svrha je ovom tečaju da mladiciima, koji su pohagjali samo pučku školu, pribavi ono teoretično i praktično znanje, uz koje se može samostalno racionalno gospodariti na malom posjedu u Dalmaciji.

Douka počimlje na 15. januara 1918. a svršava polovicom decembra 1918. Za poučavanje neće se pobirati školarine.

Uvjeti za primanje pitomaca jesu: 1. da dokažu da su svršili pučku školu; 2. da dokažu da im je najmanje 16 godina; 3. da liječničkom svjedodžbom dokažu, da su zdrava i snažna tjelesnog sustava; 4. da donesu domovnicu; 5. da donesu privolu roditelja ili štinnika, koji se istodobno moraju obvezati da kroz cijelu školsku godinu neće tražiti da učenik bude nušten za poljske ili za slične radnje; 6. da dokažu sredstva uzdržavanja za boravka u zavodu.

Konačni pripust podregjen je pregledu liječnika zavoda i ispitu iz predmeta, koji se poučavaju u pučkim školam.

Učenici za dužni da stanuju u zavodu, gdje će, plativši pristojbinu za opskrbu od 400 K. i to u dva obroka od 200 K. svaki, koji će položiti 15. januara i 15. julyja kod blagajne zavoda, primiti i hranu (uključivši pranje rublja i liječničku njegu). Samo u slučajevima vrijednim obzira c. k. Ravnateljstva zavoda će primiti u zavod i izvanjskih pitomaca (eksternista).

Kod primanja će se uzimati u prvom redu u obzir natjecatelji, koji imadu zavičajno pravo u Dalmaciji a osobito oni, kojim je bila podijeljena kakova štipeđinija. Svaki pitomac internata morat će donijeti sobom po mogućnosti barem slijedeće stvari, za čije uzdržavanje odnosno popunjenje za vrijeme pohagljanja škole imat će sam da se brine: jedno potpuno potrajno odijelo za radnju i jedno za svečane dane; 4 košulje; 3 vunena zobunca; 3 pari gaćica; 6 rubaca; 6 ručnika; dvostruku potrajnu obuću; 6 para bječava; 2 češlja (gusti i rijetki) 4 četice (1 za zube, 1 za kose, 1 za odijela i 1 za obuću).

Rubenina mora biti označena sa početnim slovima ili kojim drugim znakom. Molbe za primanje imadu se prikazati najdalje do 10 decembra 1917 ravnateljstvu zavoda. Natjecatelji na 24 pokrajinskih potpora po K. 400 svaka (natjecajni oglas Zemaljskog Odbora izdanog dneva 15/X t. g. br. 9678) imaju podastrijeti njihove molbe redovito biljegovane Zemaljskom Odboru samo putem ravnateljstva Zavoda, a ne kasnije od 10. decembra 1917.

Eventualna daljnja razjašnjenja podijeliti će ravnateljstvo zavoda.

Natjecatelji na 24 pokrajinskih potpora po K. 400 svaka (natjecajni oglas Zemaljskog Odbora izdanog dneva 15/X t. g. br. 9678) imaju podastrijeti njihove molbe redovito biljegovane Zemaljskom Odboru samo putem ravnateljstva Zavoda, a ne kasnije od 10. decembra 1917.

Eventualna daljnja razjašnjenja podijeliti će ravnateljstvo zavoda.

Štipeđiniji iz nautičke zaklade Marka Rađiča.

Raspisan je natjecaj za četiri štipeđinije po 700 kruna iz nautičke zaklade Marka Rađiča za školsku godinu 1917-18. Na uživanje ovih štipeđinija pozvani su mlađici, koji se kane posvetiti graonji brodova ili zvanju pomorskoga kapetana daleke plovidbe, te pripadaju ma kojoj općini u Carevinskom Vijeću zastupanih kraljevina i zemalja, a prečnost imadumlađići iz općine Bola, odnosno s otoka Brača.

Natjecatelji na ovaj štipeđinij moraju prikazati svoje molbenice c. kr. Namjesništvu u Trstu najkasnije do 10 novembra 1917 te prikloniti slijedeće dokaze: a) Krzni list, b) dokaz austrijskog državljanstva, c) svjedodžbu siromaštva i čudorednosti, d) svjedodžbe zaonjih dviju semestara o dobriom napretku u naučima.

Štipeđinje se može podijeliti i takovim natjecateljima, koji nijesu jošte upisani u nautičkom tečaju odnosno u pripravnici za nautički tečaj, a mogu dokazati, da su dovršili nauke koje usposobljavaju za upisanje u takav tečaj, prije nego što im se pak štipeđinij doznaci, imat će svakako da dokažu, da su se već upisali; e) natjecatelji, koji nakon dovršenog teoretičkoga tečaja za gragjenje brodova kane nastupiti dvogodišnju vježbu na kojoj brođarnici austro-ugarskog Primorja pod vodstvom ovlaštenog graditelja brodova, imadu da podnesu osim gornjih dokaza takogjer i svjedodžbu graditelja brodova, da su doista u vježbi; f) ako se natjecatelji kane posvetiti staležu pomorskoga kapetana daleke plovidbe, imadu podnijeti osim gornjih dokaza i dokaz, da vrše vježbu propisanu zakonom za postignuće patente pomorskoga poručnika i g) kad se za jedno godišnje uživanje štipeđinija natječu pomorski poručnici, koji su dovršili praktičnu plovidbu, imadu podnijeti osim gornjih dokaza formalnu pismenu izjavu, kojom se obvezuju da će položiti ispit pomorskoga kapetana za pet mjeseci od dana, koji im bude štipeđinij pobijeljen.

Poštanske vijesti.

Rok valjanosti listovnih biljegovana od 15, 20, 25, 30 h. prostih i dvostrukih dopisnica i listovnica sa slikom Nj. Veličanstva pokojnog cesara i kralja Franja Josipa I. te hitnih maraka (trotkutne forme) produljen je do 1. marča 1918.

U Bukovini su preuzeli: 1. Obični listovni saobraćaj poštanski uređi: Bezhometh am Sereth, Bilka b. Radautz i Ispas; 2. Cjelokupni listovni saobraćaj poštanski uređ Russ. - Banilla. 3. Listovni novčani saobraćaj poštanski uređ Wasckutz am Czeremosch. — Ovaj potonji i Mold. - Banilla takogjer ograničeni paketni saobraćaj.

Jednogodišnji rok pohrane neuručivih paketa kod poštanskih skladišnih uređa bio je skraćen na 6 mjeseci.

Koncem ovog mjeseca zatvorice sec. k. poštansko-brzojavni uređ Crkvice (Krivošije).

uće, jer na
je prištednje
mu najbolju
oreći, da će

Šaonice

l. c. k. po-
u, jednogo-
je ovomu
samo pučku
eno znanje,
gospodariti

8. a svršava
nje neće se

l. da dokazu
žu da im je
svjedodžbom
og sustava;
esu privolu
moraju ob-
neće tražiti
za slične
žavanja za

egledu lije-
i se pouča-

avodu, gdje
400 K. i to
položiti 15.
da, primat i
ičku njegu).
k. Ravna-
anjskih pi-

om redu u
no pravo u
podijeljena
nata morat
n slijedeće
punjenje za
da se brine:

dnju jedno
zobunca; 3
struku po-
ja (gusti i
l za odijela

a početnim

razati naj-
u zavoda.

tpora po K.
og Odbora
naju poda-
ane Zema-
va Zavoda,

podijeliti će

ka Radića.

idije po 700
za školsku
dija pozvani
niji brođova
plovidbe, te
u Vijegu za-
imađumla-
ča.

u prikazati
rstu najka-
ti slijedeće
kog držav-
ndorednosti,
dobriom na-

im natjeca-
čkom tečaju
i, a mogu
osobijuju za
im se pak
okazu, da
skon dovr-
đova kane
brođarnici
ovlaštenog
s gornjih
brođova, da
kane po-
te plovidbe,
dokaz, da
postignuce
e za jedno-
morski po-
dbu, imadu
smenuđ iz-
spit pomor-
nji im bude

Dan ratnih grobova.

Tmurni dan jesei, koji su posvećeni uspo-
meni naših mrtvih, vode nas u velikom mnoštvu na
groblje, koje u tužnom sjećanju kitimo cvijećem.
Ali niko ne smije zaboraviti ovih dana, da vani da-
leko, na pustim razbojištima počivaju u studenoj
tugoj zemlji naši najvjerniji i najhrabriji borci za
sigurnost i budućnost domovine! — Niko ne smije
da se ukloni neznačajni žrtvi, koja će se na dan
ratnih grobova (31. oktobra—2. novembra) od njega
tražiti, a da se za trajna vremena osiguraju poči-
vališta palim junacima. Darove primaju poglavar-
stva, načelnici, opć. uredi, župnički uredi, crkvene
općine, banke, štedionice. Obavijesti daje Odbor
za skrb oko ratnih grobova, Beč, 9 Bezirk, Canisius-
gasse 19, Telefon 23146 i 21820.

Privatna ženska realna gimnazija.

Rođitelji, koji hoće, da upišu svoju djecu u
prvi razred privatne ženske realne gimnazije, mogu
se već sada prijaviti kod g. prof. Alfrevića, koji
prima stranke ponedjeljkom i četvrtkom od 9-10, a
u druge dane od 10-11 u zbornici hrvatske gimna-
zije.

One učenice, koje su upisane u državnoj hr-
vatskoj gimnaziji, a radi broja nijesu mogle biti
primljene kao redovite, mogu se takogjer upisati,
pa će na svršetku svakog semestra moći polagati
ispit na državnoj gimnaziji.

Za one iz okolice ili Dalmacije, koje ne mogu
stići na vrijeme na prijavni ispit, bit će produljen
rok za upisivanje.

Elargizioni.

Il signor Giovanni Rolli, ad onorare la memo-
ria della compianta sua consorte Aurelia elargi al
locale Asilo di carità per l'infanzia e la puerizia
l'importo di cor. 50.

Al generoso donatore la direzione porge vive
grazie.

Prenosne bolesti u Dalmaciji.

Drijavljeni slučajevi prenosnih bolesti u sedmici
od 7. do 13. listopada 1917.

Bolest	Politički kotar	Općina	Broj	
			oboljelih	umrlih
Boginje	Knin	Dromina	2	2
Crni prišt	Sinj	Vrlika	7	1
Difterija	Hvar	Hvar	2	—
"	"	Jelsa	1	—
"	"	Vrboška	3	—
"	Imotski	Imotski	2	—
"	Knin	Drniš	11	—
"	"	Knin	3	—
"	Sinj	Vrlika	1	1
"	Zadar	Zadar	2	—
Škrlet	Knin	Knin	4	—
"	Split	Doljica	9	5
Srdobolja	Hvar	Hvar	1	—
"	Imotski	Imotski	4	—
"	Kotor	Ercegnovi	6	—
"	Split	Split	3	3
"	Supetar	Supetar	—	1
"	Sibenik	Sibenik	3	—
"	"	Tijesno	3	—
"	"	Vodice	1	—
"	Zadar	Nin	1	—
"	"	Dag	6	—
"	"	Rab	1	—
"	"	Sali	1	—
"	"	Zadar	4	1
Trahom	Hvar	Hvar	1	—
Trbušni tif	"	Komiza	2	—
"	Kotor	Ercegnovi	8	—
"	"	Grbalj	3	—
"	"	Kotor	2	—
"	"	Luštica	4	1
"	"	Perast	1	—
"	"	Risan	3	—
"	Split	Split	2	2
"	Supetar	Supetar	1	—
"	Sibenik	Sibenik	3	—
"	"	Tijesno	3	—
"	"	Vodice	1	—
"	Zadar	Nin	1	—
"	"	Novigrad	1	1
"	"	Zadar	3	1

- 1) Odnose se na vojničke osobe.
- 2) Jedno oboljenje odnosi se na vojničku osobu.
- 3) 2 oboljenja odnose se na vojničke osobe.
- 4) 3 oboljenja odnose se na vojničke osobe.

Telegrami Uredništva.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Izveštaj austrijsko-ugarskog glavnog stana.

BEČ, 26. Službeno se javlja:
26. oktobra 1917.

Talijansko bojište:

Austro-ugarske i njemačke snage uložene na
srednjem toku Soče, prošle su žustrim napredova-
njem liniju Kobarid-Avče. Pokretima pogodovaše
od danas izjutra lijepo vrijeme. Talijanski otpor bi
slomljen i na visoravni Bainsica-Sveti Duh do
okolice brda S. Gabrijele. Neprijatelj se sprema
da napusti sve ono zemljište što je sa životom
toliko tisuća ljudi stekao u jedanaestoj bici na
Soči. Na Kraškoj visoravni razvili su se mjesti-
mice živahniji bojevi, ali je stanje ostalo nepromije-
njeno. Udar saveznika uspio je u dva dana boja
da uskoleba neprijateljske linije na 50 kilometara
širine. Kod Talijanaca, koji uzmiču, vlada najveća
zabuna. Mnoge su čete bile primorane, pošto su
se našle sasvim osamljene, da na otvorenom po-
lju polože oružje. Velike mase topova svakog ka-
libra i nepregledno mnoštvo ratnog materijala
padoše u savezničke ruke. Jedna sama austro-
ugarska divizija otela je neprijatelju na jugo za-
padu od Tolmina 70 topova. Dosad je prešlo preko
30.000 zarobljenika kroz saveznička sabirališta i
izbrojilo se od prilike 300 otehtih topova.

Istočno i arbanaško:

Stanje nepromijenjeno.

Doglavica generalnog štaba.

Sinoćnji izvještaj iz našeg stana ratne štampe.

BEČ, 26. Javljaju iz stana ratne štampe u
večer: Uspjeh se na jugo zapadu dalje proširio.
Broj zarobljenika i plijen rastu neprekidno.

Današnji izvještaj iz našeg stana ratne štampe

Sveto Brdo opet u našim rukama.
BEČ, 27. Javljaju iz stana ratne štampe: Sa-
vezničke čete zauzele su na jurši Sveto Brdo;
tim je oboren još jedan temeljni stup talijanskog
otpora. Silni pritisak savezničkih vojska drma
glavnim bedemima talijanske fronte.

Izveštaji njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 26. Wolff-Bureau javlja:
Zapadno bojište:

Doslje jake pripreme vatrom. Francuzi se
zagonišu sa sjevernih padina Chemin-des-Dames
u Ailettsku dolinu. Oni napadoše prednje čete
koje su prošle noći bile povučene na jugo Dinonske
šume, a koje su sada uzete natrag na sjevernu
obalu kanala Oise-Aisne. Na ostalim mjestima
bojnog polja, pošto je neprijateljski udar uspješno
odbijen, premjestili smo svoje linije po planu iza
kanala i na jugo istoku od Chavignona. Neprijatelj
je kasnije po više puta pokušavao da pređe preko
kanalske nizine, ali su ga naše bojne čete uzbi-
jale. Na istočnoj obali Meuse donjo saski bataljoni
zauzeše na jurši na širini od preko 1200 metara
francuske pozicije u Chaumeskoj šumi; više je
neprijateljskih protunapada propalo krvavo.

Talijansko bojište:

Iskoristivši se uspjehom u probiranju kod Boveca
i Tolmina, naše divizije prodiru dalje preko Ko-
barida i Ročinja. Čete sjevernog krila druge tali-
janske armije uzbijene su i uzmiču, u koliko nijesu
zarobljene. Njemačke i austro-ugarske pukovnije
natječuci se u valjanosti, prešle su neodoljivim
navaljivanjem preko označenog im cilja i bacile
neprijatelja iz jakih stražnjih pozicija na visovima,
koje je pokušavao da drži. Pod našim pritiskom
Talijanci počinju da napuštaju i visoravan Bainsica-
Sveti Duh. Mi se na više mjesta već borimo na
talijanskom zemljištu. Broj zarobljenika porastao
je na preko 30.000 ljudi, negju kojima ima 700
oficira, plijen na preko 300 topova, megju kojima
ima nekoliko teških.

Prvi general kvartirmajstor Ludendorff.

Sinoćnji izvještaj njemačkog velikog glavnog stana.

BERLIN, 26. na večer: Današnji bojevi u Flan-
driji pretvorili se u veliku bitku. Jaki napadi
Francuza i Engleza od Bixchoote do željeznice
Doulers-Ûpres i s obe strane ceste Menin-Ûpres
skršise se krvavo u našoj obrambenoj zoni unatoč
čestom juršanju.

Na kanalu Oise-Aisne neznatna borbena dje-
latnost. Na istoku ništa važno. Na talijanskoj
fronti naši se zborovi bore te brzo napreduju. Broj
zarobljenika i plijen rastu bez prekida.

Izveštaji turskog glavnog stana.

CARIGRAD, 26. Glavni stan javlja, 25 oktobra.
Fronta u Kavkazu:

U središtu lijevog odsjeka bje osujećen mali
ruski pokušaj naglog napada. Buntovničke čete,
koja su se ušancile blizu Hedšaske željeznice.
bjehu raspršene sa velikim po njih gubicima.
Na ostalim frontama ništa znatno.

Izveštaji bugarskog glavnog stana.

SOFIJA, 26. Generalni štab, 25 oktobra:
Maćedonska fronta:

Dopodne ražestila se artiljerijska vatra na vrhu
Mokre Planine i na više točaka izmegju Ohridskog
i Doiranskog jezera. Na zapadu od Ohridskog
jezera njemačka patrola gardijskih strijelaca za-
robila je nekoliko Francuza ornaca. Na istočnom
dijelu Dobropolja i u dolini Strume jake neprija-
teljske izvidničke čete bjehu uzbijene.

U Zastupničkoj Kući.

BEČ, 27. Zastupnička Kuća je otrsila hitni
upit, što je Lasocki, kao pročelnik odbora za op-
skrbni prinos, upravio na ministra za zemaljsku
obranu i na ministra unutrašnjih posala radi ne-
redovitog vršenja novog zakona o opskrbnom pri-
nosu. Ministar za zemaljsku obranu Czapp obećao
je, da će uzimati u obzir žalbe što su mu izne-
sene, pa je izjavio, da on ozbiljno nastoji, da zakon
bude bez tužaba opsluživan. Drešavši na dnevni
red Kuća je pretresla naredbu izdatu po §. 14. o
izuzetnim propisima da se olakša dalje tjeranje
obrtu, te je zaključila, da se naredba pretvori
u zakon. Na kraju je otrsila prijedloge odbora za
pribjeglice o povratku pribjeglica kući. Naredna
je sjednica 6. novembra.

U vojnom odboru.

BEČ, 27. U vojnom odboru ministar za zem-
aljsku obranu Czapp objasnio je pitanje o poziv-
vanju na ustašku službu bez puške onih, koji su
na pregledavanju nagjeni nesposobni za službu pod
oružjem, te je izjavio, da se već po sebi razumije,
da se radi samo o onim osobama, koje nijesu na-
gjenaze svaku ustašku službu nesposobne. Ministar
pobija shvaćanje, da bise pozvanici upotrebljavali i
u privatnim prometima koji služe vojnim svrhama
i da se misle pozivati svi oni koji su na pregle-
danju nagjeni nesposobni.

U odboru za proračun.

BEČ, 27. Predračunski je odbor povukao
prijedlog zast. Krafta da se ministar izvanjskih
posala Czernin pozove u odbor, istakavši da je
Czernin već izjavio, da će se dogovoriti sa pred-
računskim odborom u kojemu će objasniti prilike
izvanjskih odnosa. Slovenac je Korošec preuzeo
Kraftov prijedlog kao svoj.

U Gospodskoj Kući.

BEČ, 27. Gospodska je Kuća primila u dru-
gom čitanju ratni porez. Za rasprave ministar
financija Wimmer izjavio je, da pristaje na prei-
nake što je Gospodska Kuća učinila u rezoluciji
Zastupničke Kuće, a koje se odnose s jedne strane
na opozovanje ratne dobiti i glavnih udru-
ženja s druge strane na ukidanje retroaktivne moći
zakona na godinu 1916, zaključene od Zastupničke
Kuće. Ministar želi, iz interesa da se što prije
postigne zakon, da u prijedlozima odbora bude sa
svijeh strana odobravana otvorena i djelotvorna su-
sretljivost Gospodske Kuće.

Govorahu još Sieghaut, Goess, Gudenus i Kulp,
koji su naglašavali nuždu, da se pri poreznim
mjerama bude imati obzira na snagu produkcije,
te su odobrivali odborove prijedloge.

Naredna je sjednica sutra. Na dnevnom je
redu privremeni predračun.

Talijanska komora protiv Ministarstva Boselli

RIM, 26. Komora je poslile Sonninova govora
odbila sa 314 protiv 96 glasova rezoluciju, koja
glasi: Komora odobrava izjave vlade.
Privremeni predračun odobren je samo za
dva mjeseca, sa 241 protiv 37 glasova. Boselli će
danas izjaviti da odstupa.

Telegrammi della Redazione.

Telegraphen-Korrespondenz-Bureau.

Bollettino dello stato maggiore generale austro-ungarico.

VIENNA, 26. Si comunica ufficialmente:
26. ottobre 1917.

Teatro della guerra italiano:

Le forze combattenti austro-ungariche e ger-
maniche impegnate sull'isonzo medio, nella loro
vigorosa avanzata hanno oltrepassato la linea Ca-
poretto-Auzza. I movimenti vengono da ieri ma-
tina favoriti da bel tempo. Anche sull'altipiano di
Bainsizza-Spirito Santo, fino nella regione del
monte San Gabriele, venne spezzata la resistenza
nemica. Il nemico è sul punto di abbandonare
tutto il terreno conquistato nell'ultima battaglia
sull'isonzo al prezzo di molte migliaia di vite.
Sull'altipiano del Carso, rimanendo invariata la
situazione, si sono svolte qua e là vivaci fazioni.
In due giorni di combattimenti l'urto degli alleati
ha potuto far vacillare le linee nemiche per una
larghezza di 50 chilometri. Fra gli Italiani ripe-
ganti regna il massimo disordine. Numerosi nuclei,
completamente tagliati fuori, dovettero arrendersi
in campo aperto. Caddero nelle mani degli alleati
grandi masse di cannoni di tutti i calibri ed un'im-
mensa quantità di materiale di guerra. Una sola
divisione austro-ungarica tose al nemico a sud-
ovest di Tolmino 70 cannoni. Fino ad ora passa-
rono alle stazioni di raccoglimento degli alleati
oltre 30.000 prigionieri e furono numerati circa 300
cannoni.

Teatro della guerra orientale e al-
banese:

Situazione inalterata.

Il capo dello stato maggiore generale.

Bollettino del grande quartiere generale germanico.

BERLINO, 26. Il Wolff-Bureau comunica:
Grande quartiere generale, 26 ottobre 1917.
Teatro della guerra occidentale.
Dopo una forte preparazione a fuoco, i Fran-
cesi puntarono innanzi dalle pendici settentrionali
dello Chemin-des-Dames nella bassura d'Ailette.
Il loro attacco incontrò le avanguardie richiamate
la notte innanzi sul margine meridionale del bos-
co di Dinon, le quali vennero ritirate sulla riva
setentrionale del canale fra l'Oise e l'Aisne. Ne-
gli altri punti del campo di battaglia, dopo res-
pinta con successo la punta nemica, le nostre
linee furono, secondo il piano, ritirate dietro il
canale presso e a sud-est di Chavignon. Più tardi
il nemico tentò più volte di varcare la bassura
del canale, ma ne fu sempre ributtato dalle no-
stre truppe di combattimento. Sulla riva orientale
della Mosa i battaglioni della Sassonia inferiore
presero d'assalto le posizioni francesi per una
larghezza di oltre 1200 metri. Nel bosco di Chaume
parecchi contrattacchi nemici crollarono sanguino-
samente.

Fronte italiano.

Sfruttando il successo dello sfondamento
presso Plezzato e Tolmino, le nostre divisioni avan-
zavano sopra Caporetto e Ronzina. Le truppe del-
l'ala settentrionale della seconda armata italiana,
che non furono trattate prigioniere, vennero messe
in rotta e trovansi in ritirata. Nella loro irresistibi-
le avanzata, i reggimenti germanici ed austro-
ungarici, andando a gara, oltrepassarono la meta
ad essi fissata, e sloggiarono il nemico dalle forti
posizioni d'altura retrostanti, che esso tentava di
mantenere. Sotto la nostra pressione gli Italiani
cominciarono a sgomberare anche l'altipiano di
Bainsizza-Spirito Santo. Noi combattiamo già in
più punti su territorio italiano.

Il numero dei prigionieri è salito ad oltre
30.000 uomini, fra i quali 700 ufficiali, il bottino
a più di 300 cannoni, fra i quali molti pesanti.

Il primo quartiermastro generale Ludendorff.

La caduta del Ministero Boselli.

ROMA, 26. Camera). Dopo il discorso di Son-
nino, messo a votazione l'ordine del giorno: «La
Camera approva le dichiarazioni del governo» venne
respinto con 314 contro 96 voti.

Il bilancio provvisorio venne votato per due
mesi soltanto con voti 241 contro 36.

Il gabinetto Boselli dichiarerà oggi di dare le
proprie dimissioni.

D. KASANDRIĆ odgovorni urednik.
Tiskarnica č. k. dalmatinskog namjesništva.

Molimo naše pretplatnike u Zadru, da
izvole otpremiti ili na brzu ruku ili poštom
Uredu „Objavitelja dalmatinskoga“ - Zadar,
pretplatu za tekuću godinu 1917.

Uprava lista.

S' invitano i nostri abbonati in Zara a
voler rimettere a mezzo vaglia postale o in
via breve, all'ufficio dell'Avvisatore dalmato
Zara, l'abbonamento pro anno corrente 1917.

L'Amministrazione.

JAVNA ZAHVALA

Svima onima, koji nastojahu ublažiti bol radi
gubitka nezaboravnoga nam supruga dotično brata

Šimuna Paraća

c. k. kotarskog tajnika u m.

počastivši na koji bilo način uspomenu, na osobiti
način mnogopoštovanim don Niki prof. Trutta te
ocu Josipu Carvinu, koji su ga tješili u njegovim
posljednjim časovima, izrazujemo našu najdublju
hvalu, želeći im od Boga zasluženu nagradu.

Zadar, 24 listopada 1917.

Anka ud. Parać.

Anka ud. Bratić sestra.

RINGRAZIAMENTO.

A tutti quelli che cercarono di lenirci il do-
lore per la perdita del nostro indimenticabile
consorte e rispettivamente fratello

Simeone Parać

i. r. segretario distrettuale i. r.

onorandone in qualsiasi guisa la memoria, in par-
ticolare ai Reverendi don Nicolò prof. Trutta, e
Dedre Giuseppe Carvin che lo assisterono negli
ultimi momenti, ringraziamo di tutto cuore pre-
gando che il Signore li rimerti.

Zara, 24 ottobre 1917.

Anna ved. Parać.

Anna ved. Bratić sorella.

JAVNE ZAHVALE.

Dremda neutješiva zbog smrti mog sina Luke,
dužnost mi ipak nalaže, da ovim putem zahvalim
C. K. Austrijskoj Vojničkoj Zakladi za udovice i
siročad (Odio: Ratno osiguranje) radi kulantnosti
kojom mi je isplatila iznos od 1000 Kruna, u ime
ratne osigurnine pokojnog mi sina.

Komin, (Metković), dne 29 kolovoza 1917.

Stana Popović.

Dotpisana najtoplije zahvaljuje c. k. Austrij-
skoj Vojničkoj Zakladi za udovice i siročad (Odio:
Ratno osiguranje), za tačnu isplatu od K 1000 (hi-
ljadu), za koji je iznos bila osigurala svoga po-
kojnog sina Antu.

Kaštel-Lukšić, 16 rujna 1917.

Jaka Novak.

Br. 1912.

Natječajni Oglas.

Otvorase natječaj na jedno mjesto općinskog
redara uz slijedeće uvjete:

Mjesečna plaća kr. 80, suviše 30 kruna ratnog
doplataka i godišnjih kr. 100 za odijelo.
Natjecatelji imaju biti stariji od 32 godine;
prednost će imati ratni invalidi ako mogu doka-
zati sa liječničkom svjedočbom da su ipak spo-
sobni za redarsku službu.

Molbe imaju se prikazati potpisane u
pravateljstvu najdalje do 20 studenoga tek. god.
uz slijedeće priloge:

Krštenicu.
Svjedočbu moralno-političkog ponašanja.
Liječničku svjedočbu.
Svjedočbu da su vješiti hrvatskome jeziku u
govoru, čitanju i pisanju.

Rab, 18 listopada 1917

Od Općinskog Ureda

Kokosove
torbe
za uljarske tiskove
mogu se nabaviti uz povoljne cijene
kod tvrtke
Braća Klein - Zadar.

Stari kotorski arhiv u Zadru.

(Nastavak).

II) XV. vijek.

3. Odluka glede nekij izbora tempore Catarinorum. Ova isprava imade nadnevak 7. aprila 1405. — Slabo je čitljiva, budući izbljijedila.
4. Isprava o predaji Kotora Mlečanima. Nosi nadnevak 13. marča 1420. — Mnogo je oštećena i izgrizena na desnoj strani.
5. Dukali o predaji Kotora Mlečanima. Nadnevak je 29. aprila 1420. Ove dukali bile su već objelodanjene u kotorskom statutu i u djelu povjesničara Flaminija Korneia: »Catharus Dalmatiae Civitatis, na str. 85—86. — I ova je pergamena izgrizena na desnoj strani.
6. Povlastica nadnevak 28. aprila 1421. — Pergamena je velikog formata, izgrizena po srijedi i na gornjoj i donjoj strani.
7. Dukali od 20. jula 1421., upravljene »Nobili et sap. viro Antonio a Bocholis Comiti Cataris. — Pergamena je oštećena i izjedena na desnoj i na lijevoj strani.

8. Dukali od 31. avgusta 1425., upravljene »Nobilibus et sapientibus viris Stephano Quirino, de suo mandato Comiti Cataris et successoribus. — Odredbe glede kotorskih plemića. — Pergamena je izgrizena s desne strane.
9. Dukali Frana Foscari, mletačkog dužda, od 15. januara 1427., upravljene »Nobilibus et sapientibus viris Johanni Balbi de suo mandato Comiti et Capitaneo Cataris et successoribus suis. — Odnosno statuta, potvrde povlastice, novaca, općinskog duga, vina, trgovine i t. d. — Ova je isprava veoma važna.
10. Isprava imenovanja rektora crkve »Sanctae Trinitatis, od 29. juna 1431. — Izgrizena je s lijeve strane, a nešto i sa desne.
11. Dukali od 2. maja 1441. — Ova je isprava oštećena puno, izgrizena s desne i s lijeve strane.
12. Dukali mletačkog dužda Frana Foscari od 8. novembra 1441. — Pergamena je izgrizena s lijeve strane.
13. Dukali istog dužda Frana Foscari od 2. avgusta 1443., odnosno žita.

14. Darovština kotorskog biskupa Marina Contarini crkvi sv. Tripuna u Kotoru od 31. marča — 1446. — Isprava je oštećena s lijeve strane.
15. Dukali dužda Frana Foscari od 2. maja 1449., glede trgovine s vinom. — Pergamena je mnogo oštećena i po srijedi izjedena od miša.
16. Predlaganje rektora »Ecclesiae S. Trinitatis, od 27. avgusta 1450. — Ova je isprava mnogo oštećena od vlage.
17. Isprava, nadnevak 15. decembra 1462 sasvim oštećena i izjedena s desne i s lijeve strane.
18. Imenik osoba, koje su bile posadile lozu u mjestima zabranjenim po kotorskom statutu. Ova je isprava od 9. aprila 1462.
19. Dopis vinograda, nasagjenih u zabranjenim mjestima. Isprava nosi nadnevak 9. aprila 1462. — Slabo je čitljiva budući oštećena i izbljijedila.
20. Prepis »Ex libro de Criminalibus, imade nadnevak... jula 1464. — Pergamena je ostrižena s jedne i s druge strane.
21. Dukali dužda Kristofora Mora (Maurus) od 17. januara 1467. glede povlastica Kotoranima. — Pergamena je mnogo oštećena i izjedena.

22. Dukali od 28. januara 1468. — Pergamena je sasvim oštećena i izjedena s desne i s lijeve strane.
23. Dukali od 12. aprila 1469. — Takogjer i ova je isprava sasvim oštećena i izjedena s desne i s lijeve strane.
24. Dukali od 19. juna 1469. — Tako i ova je isprava veoma oštećena i izjedena s desne i s lijeve strane.
25. Jamčevina povraćanih dobara i novaca. — Isprava je od 7. avgusta 1472.
26. Bilježnička isprava od 14. oktobra 1476., oštećena od tanina i izgrizena.
27. Isprava nadnevak 3. januara 1481., razderana i sasvim oštećena.
28. Dukali dužda Marka Barbadigo od... juna 1485., glede kotorskih utvrda, vinogradâ inozemnih tkanina, redovnicâ samostana sv. Klare u Kotoru i njihovih prćija.
29. Isprava od 8. juna 1485., glede nekog posjeda u Tutu. Oštećena je i izbljijedila.
30. Dukali dužda Marka Barbadigo od 26. maja, 1486., glede povlastica kotorskim plemićima. (Slijedi).

„BLANKA“

Držim na skladištu još malo sanduka njemačkog surogata sapuna **BLANKA**, koji potpuno nadomjestuje obični sapun.

Izvršujem naručbe najmanje jednog cijelog originalnog sanduka od 200 komada po okolo 20 đkg. - dok zaliha traje - po Kr. 55 svaki sanduk franko ovdje, i to samo ako mi bude unaprijed dostavljena odnosa svota.

MARCELLO PATTIERA - Zadar.

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

VLAHOV

R. VLAHOV
ZARA

ELISIR STOMACALE CORROBORANTE

Jadranska banka

podružnica Split

počam od

1. siječnja 1917

plaća na uložnim knjižicama

3³/₄ kamata.

Školskih i kancelarijskih
potrepština!

Umjetničkih
dopisnica!

Naručbe pečata
od gume za
urede itd.

A. PAUT
Papirnica - ZADAR Dalmacija
Zastupnica Oesterreichischer Postkartens-Grossverlag, Beck.

Ulica Susca br. 12.

Sazarne roke!

Drodaja boljih
novinâ

pretplatnici ih primaju kući
bez ikakve nagrade donosio.

Fratelli Mandel & Nipote
BANCA CAMBIO-VALUTE - ZARA

ACQUISTA E VENDE ogni sorta di effetti pubblici Cartelle di lotteria, monete secondo il listino di giornata. Raccomandabili: Lettere di pegno 4 1/2 del Credito fondiario dalmato Obbligazioni provinciali dalmate 4%. Lettere di pegno 4 1/2 o 4% della Banca Commerciale di Budapest. — Lettere di pegno della Cassa di risparmio di Budapest 4%. — Prestito ferroviario Bulgaro al 6 e 5%. — Obbligazioni ferroviarie della Bosnia-Erzegovina 4 1/2%.

ACCORDA SOVVENZIONI sopra Carte di Valore all'usuale tasso d'interesse.

CEDE Cartelle pi lotteria, verso pagamento a rate mensili. — Raccomandabili: Città di Vienna 1874 Vinc. princ. Cor 400.000, in rate mensili di Cor. 20. Credito fondiario Austriaco 3%. Vinc. princ. Cor. 100.000, in rate mensili di Cor. 10.

Credito Mobiliare Aust. 1858, Vincita princ. Cor. 300.000, in rate mensili di Cor. 20. Banca Ipotecaria Ungherese 4%. Vincita princ. Cor. 70.000, in rate mensili di Cor. 10. Lotti Turchi 1870 da f.chi 400. Vinc. principale f.chi 600.000, in rate mensili di Cor. 8.

Gruppo Croci rosse Austriache, Italiane ed Ungheresi. Vincita princ. Cor. 125.000, in rate mensili di Cor. 6. Singole cartelle Cor. 2 ecc.

ACCETTA versamenti di denaro fissi e in Conto Corrente, con restituzione senza preavviso, verso un interesse annuo di 4%.

RILASCIA Assegni bancari sulle principali piazze d'Europa e s'incarica di tutte le operazioni d'incasso, versamenti e simili richieste dei propri clienti, senza alcuna spesa.

ASSICURA Cartelle di lotteria e Obbligazioni contro la perdita derivante dall'ammortizzazione, alle condizioni generalmente stabilite.

ASSUME Assicurazioni nei rami: Incendi, Vita, Accidenti Furto con iscaso, quale Agenzia Principale delle Assicurazioni Generali di Trieste.

Najmilija je
uspomena pokojnikâ
njihova slika povećana.

Povećavanje i umjetničko izvedenje fotografija u svakoj veličini po umjerene cijene i jamstvom za vjernost sličnosti preuzimlje cratarski i umjetnički zavod

Ferd. Ludw. Chamrada
Beč, XV.,
Wurmsergasse 43, Abt. 1.
Cjenik se šalje na zahtjev.

Zastupanje tvrtke za Zadar i okolicu:
T. Horejs & Comp., Zadar.

Šode kauštike

u bačvama od okolo 400 kg. prodaje uz najniže dnevne cijene tvrdka

Marcello Pattiera
Zadar

Brzojavni: PATTIERA - Zadar.

Oglas.

Općinska štedionica u Benkovcu ukamačuje sve štedioničke uložke

od 15. prosinca 1916 do daljnega sa 4% (četiri posto) čisto, što se ovime

do sveopćeg znanja stavlja.

ODBOR.

Poveljeni trgovačko-pomorski mešetar.

Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.

NAKLADA DOPISNICA

Skladište papira i kancelarijskih potrepština

MERCUR & Mikula - Zadar, ulica sv. Vida 11.

Nugja: Umjetničkih dopisnica i Ljubavnih od 5 do 15 h. — Školskih potrepština osobito Zadačnica. — Listova, Kuverata i Računa štampanih za trgovce. — Mapa za pisma 10 kuv. i 10 listova crt. 20—25 h. — Felđpost 1000 komada Kr. 5—6. — Cigaretnog papira: »Riz Abadije» I. 60/100 Kr. 10.50, II. 100/100 Kr. 8.50. »Austria» 100/80 Kr. 4.50. »Samum» II. 120/80 Kr. 8.80. — Fotografiskih potrepština. — Trgovačkih knjiga svake vrsti i veličine.

Štampanih tablica
za groblje
sa i bez fotografije

== za dućane i za urede. ==

Disač stroj »Meteor» Kr. 480
takogjer hrv. pismom.

Pečata od gume
i mjedi.

Novost! Slika N. V. Cara KARLA I. u bojama, veličina 73x50, Kr. 3.50. Okvira svake vrsti i veličine jeftino. — Spaga od papira od 1/2 do 6 m/100 po kg. Kr. 7, 8, 9, sa gvozdnom žicom 3 m/100 kg. K. 7.80.

POTPLATE od gume i od kože za postole, samo za trgovce i postolare na veliko.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao. — Zastupstvo osjguravajućeg društva »HERCEG-BOSNA». — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Michele Truden, Trst. — Zastupstvo i skladište ugl. Tvrtke Miho Sez, Dubrovnik. — Preuzimlje narudžbe svakovrsnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz tvorničku cijenu. Brza izradba. — Kupuje prazne vreće i plaća najvišom cijenom.